dosar nr. 1-23103698-05-21rji-20112023 Judecătoria Cahul, sediul central
Judecător Turculeț Leonid

D E C I Z I E
în numele Legii

01 aprilie 2024 mun. Cahul

Colegiul judiciar al Curţii de Apel Cahul
în componenţa:
preşedintele şedinţei de judecată Movilă Vitalie
judecătorii Pilipenco Serghei, Dvurecenschii Evghenii

a judecat fără prezența părților, în ordine de recurs, cererea de recurs declarată de către Administrația Penitenciarului nr. 5 Cahul, cât și cea înaintată de condamnatul Balabanu Andrei împotriva încheierii Judecătoriei Cahul, sediul central din 30 octombrie 2023, pronunțată în cauza la demersul Administrației Penitenciarului nr. 5 Cahul privind aplicarea art. 92 Cod penal în privința lui **Balabanu Andrei *****, a.n.*****,

C O N S T A T Ă :

Administrația Penitenciarului nr. 5 Cahul a depus în instanța de judecată *demers* privind aplicarea prevederilor art. 92 Cod penal în privința lui Balabanu Andrei.

Prin *încheierea Judecătoriei Cahul, sediul central din 30 octombrie 2023* a fost respins ca neîntemeiat demersul Administrației Penitenciarului nr. 5 Cahul privind aplicarea prevederilor art. 92 Cod penal în privința lui Balabanu Andrei.

Nefiind de acord cu încheierea enunțată, *Administrația Penitenciarului nr. 5 Cahul a contestat-o cu recurs*, solicitând casarea și emiterea unei noi hotărîri de admitere a demersului depus.

Cererea de recurs fiind motivată, prin faptul că, eronat instanța de fond a respins demersul instituției penitenciare așa cum, termenul de aplicare a art. 92 Cod penal a fost executat, are comportament pozitiv, a demonstrat că, merge pe calea corijării. Iar, la momentul examinării demersului, pedeapsa executată a constituit 03 ani 02 luni 23 zile.

La fel, a fost menționat în recursul depus că, prima instanță a menționat că, nu este convinsă de corijarea condamnatului, indicând că, anterior în privința lui

Balabanu Andrei au fost aplicate prevederile art. 91 Cod penal, pe o altă condamnare. Ulterior, acesta fiind condamnat repetat pentru același tip de infracțiune, dar ajungând la concluzia dată, instanța de judecată nu a luat în considerație că, pe perioada termenului de probă Balabanu Andrei nu a încălcat acest termen și nu comis vreo infracțiune, ori condamnarea actuală pe care o execută acesta a fost peste 05 ani, acesta fiind eliberat din detenția anterioară la 02.04.2015 și a parvenit în instituția penitenciară pentru a executa condamnarea actuală la 02.09.2020.

De asemenea, a fost invocat în recursul depus că, instanța nu a luat în calcul faptul că, în cadrul examinării cererii deținutului, de către comisia Penitenciarului nr. 5 Cahul, cât și a ședinței de judecată Balabanu Andrei a comunicat faptul că, a conștientizat cele comise de el, fapt despre care regretă mult.

În drept, cererea de recurs este întemeiată pe prevederile art. 92, art. 400-401, art. 437-438, art. 444-445, art. 449, art. 472 Cod de procedură penală.

În dezacord cu această încheiere, *condamnatul Balabanu Andrei a declarat recurs* împotriva acesteia, solicitând casarea încheierii așa cum, aceasta este neîntemeiată.

În motivarea recursului fiind menționat că, el întrunește integral condițiile necesare privind aplicarea art. 92 Cod penal, nu a fost sancționat pe perioada executării pedepsei, dar a fost stimulat de mai multe ori, a participat la programe educaționale, inclusiv și pe cele prevăzute de lege pentru eliberare în baza art. 91-92 Cod penal. La el, invocând că, nu are titlu executoriu, a demonstrat pe perioada executării pedepsei că, merge pe calea corijării, iar la libertate, a menționat că, îl așteaptă soția și fiica, care au nevoie de ajutorul și susținerea lui.

Toate argumentele invocate, în opinia recurentului, dau temei de a considera că, Balabanu Andrei se încadrează în prevederile art. 92 Cod penal și s-a pus pe calea corijării.

În drept, cererea de recurs este întemeiată pe prevederile art. 91-92 Cod penal.

Procedura de înștiințare a părților a fost executată integral.

Totodată, este de menționat faptul că, părților le-au fost expediate cererile de recurs menționate, și prin înștiințarea nr. 3070 din 22 noiembrie 2023, le-a fost comunicat despre necesitatea prezentării referinței la cererile de recurs depuse, până la data de 22 ianuarie 2024. Astfel, termenul de depunere a referinței este un termen de decădere, și așa cum, referința la recursurile înaintate, nu a fost depusă

în termenul stabilit, instanța de recurs a examinat cauza în baza materialelor dosarului.

Studiind materialele cauzei, analizând în complex argumentele invocate în raport cu recursurile declarate, colegiul judiciar conclude asupra necesității respingerii recursurilor înaintate, ca fiind nefondate și menținerea încheierii contestate.

În sprijinul concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

Potrivit art. 439 Cod de procedură penală *"(1) termenul de recurs împotriva hotărîrilor pentru care legea nu prevede calea de atac a apelului este de 15 zile de la data pronunțării hotărîrii"*. Iar, în speță, recursurile au fost depuse de către Administrația Penitenciarului nr. 5 Cahul la 02 noiembrie 2023, iar de către condamnatul Balabanu Andrei la 03 noiembrie 2023 împotriva încheierii Judecătoriei Cahul, sediul central din 30 octombrie 2023, deci fără omiterea termenului prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 449 alin. (1), pct. 1, lit. a) Cod de procedură penală *„judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menţinînd hotărîrea atacată, dacă: recursul este nefondat"*.

Colegiul judiciar reține că, prin pronunțarea încheierii contestate nu s-a admis nici o abatere de la rigorile unui proces echitabil. În temeiul art. 6 paragraf 1 al Convenției CEDO: *"orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptate împotriva sa"*, în acest sens instanța de judecată a și întreprins măsuri cu privire la soluționarea justă a cauzei penale la demersul instituției penitenciare privind aplicarea în privința condamnatului a prevederilor art. 92 Cod penal. Instanța de fond pronunțând încheierea contestată cu respectarea principiilor: legalității, egalității în fața legii, dreptății, oferind disponibilitate părților de a dovedi circumstanțele pe care le invocă drept temei a obiecțiilor sale.

Potrivit art. 26 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, *"toate persoanele sun egale în faţa legii şi au, fără discriminare, dreptul la ocrotire egală din partea legii"*, prevederi de care la fel s-a ținut cont la emiterea încheierii de către instanța de fond.

În speță, se desprinde că, Administrația Penitenciarului nr. 5 Cahul a depus în instanța de judecată demers privind aplicarea prevederilor art. 92 Cod penal în privința lui Balabanu Andrei. Astfel, prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul

central din 30 octombrie 2023 a fost respins ca neîntemeiat demersul Administrației Penitenciarului nr. 5 Cahul privind aplicarea prevederilor art. 92 Cod penal în privința lui Balabanu Andrei. Încheiere, care a fost contestată cu recurs de către Administrația Penitenciarului nr. 5 Cahul și condamnatul Balabanu Andrei, solicitându-se casarea încheierii așa cum, aceasta este neîntemeiată.

Este de notat că, potrivit art. 469 Cod de procedură penală *"(1) la executarea pedepsei, instanţa de judecată soluţionează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărîri, şi anume: 2) înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă (art.92 din Codul penal)"*.

În conformitate cu art. 471 Cod de procedură penală *„(1) chestiunile specificate la art.469 alin.(1) pct.5), 11) şi 14) se soluţionează de către judecătorii instanţei de drept comun, iar chestiunile prevăzute la celelalte puncte din art.469 alin.(1) se soluţionează de către judecătorul de instrucţie la demersul instituţiei care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia ori, după caz, la demersul procurorului care exercită supravegherea organului sau instituţiei care pune în executare pedeapsa. Soluţionarea de către instanţa de judecată a chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1) şi 2) se efectuează în condiţiile prevăzute la art.266 şi 267 din Codul de executare şi numai după respectarea procedurii extrajudiciare stabilite. În cazul soluţionării chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4), 7)–9), instituţia care pune în executare pedeapsa este obligată să prezinte raportul de evaluare privind comportamentul condamnatului, iar în cazul soluţionării chestiunii prevăzute la art.469 alin.(1) pct.3), şi raportul medical respectiv. În şedinţa de judecată se citează autorul demersului cu privire la soluţionarea chestiunii solicitate. ($1^1$) Chestiunile prevăzute la art.469 alin.(1) pct.$17^2$) se examinează de către judecătorul de instrucţie la demersul procurorului. (2) Temei pentru examinarea chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4)–7), 11), 12), 14)-16) şi 18) poate servi şi cererea condamnatului. Referitor la chestiunile prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1) şi 2), condamnatul înaintează cererea în instanţa de judecată doar dacă a fost refuzat în condiţiile art.266 alin.(3) din Codul de executare. Pentru aplicarea temeiului prevăzut la art.469 alin.(1) pct.14) poate declara demers şi procurorul. Chestiunea specificată la art.469 alin.(1) pct.14) se va soluţiona cu solicitarea dosarului (sau, după caz, a dosarelor) penal în a cărui bază persoana a fost condamnată. (3) La soluţionarea chestiunilor prevăzute în art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4)-9), 11), 14)-17) şi $17^2$), participarea condamnatului în şedinţa de judecată este obligatorie, cu excepţia cazurilor în care acesta, fiind legal citat, nu s-a prezentat în instanţă. Condamnatul prezent la şedinţă are dreptul să ia cunoştinţă de materialele prezentate instanţei, să participe la examinarea lor, să*

*înainteze cereri, inclusiv de recuzare, să dea explicaţii, să prezinte probe. (3[1]) În cazul soluţionării chestiunilor prevăzute la art.469, 473[1] şi 473[2] prin intermediul videoconferinţei, instanţa de judecată asigură părţilor posibilitatea de a lua cunoştinţă de materialele cauzei. Cererile, demersurile şi materialele pentru soluţionarea chestiunilor privind executarea hotărîrilor judecătoreşti se depun la instanţa competentă în număr egal de copii cu numărul părţilor implicate în proces. Transmiterea şi aducerea la cunoştinţă a materialelor pot fi realizate, la cererea părţilor, şi prin intermediul conexiunilor electronice. Condamnatul are dreptul să înainteze cereri, inclusiv de recuzare, să dea explicaţii, să prezinte probe. La solicitarea condamnatului, în camera de videoconferinţă poate fi prezent şi apărătorul. (4) Condamnatul poate să-şi apere interesele prin intermediul apărătorului. La soluţionarea chestiunilor referitoare la executarea sentinţelor în privinţa minorilor, persoanelor cu defecte fizice sau psihice care le împiedică să-şi exercite de sine stătător dreptul la apărare, persoanelor care nu posedă limba în care se desfăşoară procesul, cînd cererea sau demersul este examinat în lipsa condamnatului, precum şi în alte cazuri cînd interesele justiţiei o cer, participarea apărătorului este obligatorie... (7) Participarea reprezentantului organului care pune în executare pedeapsa la soluţionarea chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) este obligatorie, cu excepţia chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.5), 11), 12), 14), 15) şi 17) la a căror soluţionare este obligatorie participarea procurorului. (8) Examinarea cauzei începe cu raportul reprezentantului organului care a depus demers sau cu explicaţia persoanei care a depus cerere, apoi se cercetează materialele prezentate, se ascultă explicaţiile persoanelor prezente la şedinţă, opinia procurorului sau, după caz, a reprezentantului organului care pune în executare pedeapsa, după care instanţa adoptă o încheiere. (9) Încheierea instanţei privind soluţionarea chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) este executorie de la data pronunţării, cu excepţia chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.7), 8), 9). Recursul suspendă executarea hotărârii judecătoreşti în partea încasării mijloacelor băneşti”.*

Este de reținut că, în conformitate cu art. 266 Cod de executare, *”(1) în cazul în care condamnatul întruneşte condiţiile prevăzute în art.91 şi 92 din Codul penal, administraţia locului de deţinere sau comandamentul militar, după caz, adoptă, în termen de o lună, o hotărîre privind propunerea pentru liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă sau privind refuzul în acest sens. (2) Propunerea pentru liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă se depune, în termen de 5 zile de la data adoptării hotărîrii, la instanţa de judecată în*

*a cărei rază teritorială se află locul de deținere. (3) În cazul în care administrația locului de deținere sau comandamentul militar, după caz, refuză să propună liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă, condamnatul poate înainta un demers pentru liberare sau înlocuire nemijlocit în instanța de judecată”*.

Art. 92 Cod penal, prevede că *„(1) în privința persoanelor care execută pedeapsa cu închisoare pentru săvîrşirea unei infracţiuni uşoare sau mai puţin grave şi grave, instanța de judecată, ţinînd cont de comportarea lor în timpul executării pedepsei, poate pronunța o încheiere cu privire la înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă. Totodată, persoana poate fi liberată, în întregime sau parțial, de la pedeapsa complementară. (2) Înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blîndă poate fi aplicată numai după ce condamnatul a executat efectiv cel puțin o treime din termenul de pedeapsă pentru o infracţiune uşoară sau mai puţin gravă şi jumătate din termenul de pedeapsă pentru o infracţiune gravă. (3) La înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blîndă, instanța de judecată poate alege orice pedeapsă mai blîndă, din cele specificate la art.62, în limitele prevăzute pentru fiecare categorie de pedepse. (4) La înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă, instanța de judecată îl poate obliga pe condamnat să îndeplinească obligațiile prevăzute la art.90 alin.(6) în termenul de pedeapsă, la care a fost condamnat, rămas neexecutat”*.

Din materialele dosarului se desprinde că, Balabanu Andrei execută la moment sentința Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 13.02.2020 (dosar nr. 1-171/2019), condamnat în temeiul art. 27, 171 alin. (2), lit. $b^2$); cu aplicarea art. 82 alin. (2) Cod Penal al Republicii Moldova - pedeapsa aplicată 05 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar tip semiînchis. Sentința definitivă fiind din 02.03.2020 şi menținută prin Decizia Curţii de Apel Cahul din 30.07.2020 - se menține sentința Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 13.02.2020.

Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 03.03.2020 (dosar nr. 1-27/2020), condamnat in baza art. 171 alin. (1) Cod Penal al Republicii Moldova - se încetează procesul penal, pe motivul împăcării părților. (Casată prin Decizia Curţii de Apel Cahul din 23.11.2022), sentința definitivă: 10.12.2020.

1) Decizia Curţii de Apel Cahul din 10.12.2020 - fiind casată integral Judecătoria Cahul, sediul Cantemir din 03.03.2020, rejudecă cauza, pronunțând o nouă hotărîre art. 27, 171 al. 2, lit. a) Cod penal, cu aplicarea art. 82 al. 2 CP RM, pentru recidivă periculoasă, fiind stabilită pedeapsa 08 ani închisoare, tip semiînchis;

2) Decizia Curţii Supreme de Justiție din 24.05.2021 - fiind casată decizia Curţii de Apel Cahul din 10.12.2020, cu dispunerea rejudecării cauzei în alt complet de judecată;

3) Decizia Curţii de Apel Cahul din 13.10.2021 fiind casată integral sentința Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 03.03.2020, cu rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, fiind condamnat: art. 27, 171 alin. (1) Cod penal al Republicii Moldova - pedeapsa aplicată: 03 ani şi 04 luni, tip închis; art. 84 alin. (4) Cod penal, s-a cumulat parțial sentința Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir 13.02.2021 - pedeapsa definitivă 06 ani închisoare, penitenciar tip semiînchis.

4) Decizia Curţii Supreme de Justiție din 13.06.2022 - fiind casată decizia Curţii de Apel Cahul din 13.10.2021, se dispune rejudecarea cauzei în alt complet de judecată;

5) Decizia Curţii de Apel Cahul din 23.11.2022 - fiind casată integral, din oficiu, sentința Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 03.03.2020, cu încetarea procesului penal pe învinuirea art. 27, 171 alin. (1) CP - în legătură cu împăcarea părților. Condamnare definitivă la: 02.03.2020 începutul termenului: 26.08.2020 Sfârșitul termenului: 25.08.2025 (f.d.6-30).

Astfel, este de notat că, conform Raportului de evaluare, s-a constatat că condamnatul execută pedeapsa în Penitenciarul nr. 5 Cahul la regim comun de deținere, în sectorul de deservire gospodărească. Pe parcursul detenției a respectat regimul de deținere, nu a fost sancționat, stimulat de 12 ori; manifestă un comportament pozitiv față de angajați şi deținuți, nu manifestă interes față de jocurile de hazard, nu consumă băuturi alcoolice, la evidența narcologică nu se deține, nu se automutilează, nu susține şi nu propagă tradiții hoțești, pe perioada de detenție nu a săvârșit alte infracțiuni, nu a avut evadări sau tentative de evadare. Pe parcursul detenției condamnatul a participat la mai multe activități cu caracter educativ ca seminare informative, ore informative, activități cu caracter creativ, activități online, sportive cum ar fi tenis de masă, fotbal, dame, religioase. Menține legătura cu rudele. A participat la mai multe programe de resocializare, prezintă interes de integrare în societate (f.d.32-44, 72-85).

Caracterul şi gradul infracţiunii pentru care execută pedeapsa fiind gravă, deci, pentru aplicarea art. 92 CP RM este necesar să execute cel puțin - 1/2 din termenul total de pedeapsă, ceea ce constituie cel puțin: 02 ani şi 06 luni executare efectivă, termen care se împlinește real: 26.02.2023.

Zile privilegiate de muncă: la data de 14.07.2023 (fără luna iunie 2023) - 244 (două sute patruzeci şi patru).

Partea pedepsei executată la data de 14.07.2023: real: 02 ani, 10 luni 19 (nouăsprezece) zile; efectiv + zile privilegiate (244 zile): 03 ani 06 luni 20 zile.

Partea pedepsei neexecutate la data de 14.07.2023: real: 02 ani 01 lună 11 zile; efectiv, cu zile privilegiate (244 zile): 01 an 05 luni 10 zile.

Totodată, nu se poate trece cu vederea că, Balabanu Andrei pe parcursul executării pedepsei nu a avut sancțiuni, dar a fost stimulat (f.d.83), conform sentinței, nu are pagubă și nici nu are titlu executoriu, deține doar cheltuieli judiciare în sumă de 50 lei conform hotărîrii instanței de judecată (f.d.84) și, chiar dacă Administrației Penitenciarului nr. 5 Cahul indică că, condamnatul are un comportament pozitiv (f.d.34-37). În raportul de evaluare, membrii Comisiei penitenciare indică că, programul informativ de adaptare în mediul penitenciar pentru deținuții noi sosiți în perioada 15.11.2021-26.112021; a realizat programul de alfabetizare cu calificativul ”satisfăcător”, la fel, și programul de educație pentru sănătate în mediul deținuților, cu același calificativ, iar unele programe cu calificativul ”bine” (f.d.39-40).

Mai mult ca atât, este de notat că, conform revendicării, Balabanu Andrei a fost în conflict cu legea de mai multe ori, inclusiv și pentru comiterea aceluiași gen de infracțiuni (f.d.7-8, 47-49).

Deci, la examinarea prezentei cauze, corect instanța de fond a pus accent pe faptul că, Balabanu Andrei fiind anterior de mai multe ori condamnat, a mai fost eliberată condiționat de pedeapsă înainte de termen, mai are de executat 01 an 4 zile de închisoare, iar aceasta fiind înlocuită cu muncă neremunerată în folosul comunității nu este în stare să răspunde dezideratelor de corectare și reeducare în continuare a persoanei, raportat la fapta comisă și gravitatea ei.

Astfel, este de menționat că, probele existente la dosar, în ansamblu, nu-i permit instanței de recurs de a concluziona că condamnatul a pornit pe calea corijării, iar procesul de resocializare nu a ajuns la un nivel necesar care ar permite înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă. Așa cum, colegiul judiciar observă că prima instanță corect a stabilit că nu au fost prezentate probe concludente despre prezența temeiurilor care permit de a aplica condamnatului prevederile art. 92 Cod penal, materialele dosarului dictând ca acesta să execute pedeapsa în întregime, fiind izolat de societate.

Colegiul judiciar notează că, la examinarea demersului penitenciarului privind aplicarea prevederilor art. 92 Cod penal în privința lui Balabanu Andrei, instanța de fond a ținut cont de faptul că, infracțiunea pentru care acesta execută pedeapsa, conform art. 16 Cod penal, face parte din categoria celor grave. Anterior Balabanu Andrei a mai săvârșit infracțiuni similare pentru care a executat și pedeapsa, dar careva concluzii nu și-a format, dar a comis iar fapte infracționale, și anume fiind eliberat condiționat înainte de termen (f.d.7-7 verso), în 2019 iarăși săvârșește fapte prejudiciabile. Iar, de toate aceste circumstanțe, instanța de fond a

ținut cont la examinarea demersului Penitenciarului nr. 5 Cahul și corect a conchis necesitatea respingerii acestuia ca fiind neîntemeiat.

Astfel, la emiterea încheierii contestate, corect instanța de fond a reținut faptul că, condamnatul dispune de stimulări, dar acesta nu este un argument decisiv, or, întemeiat nu s-a trecut cu vederea faptul că, Balabanu Andrei anterior a fost de mai multe ori în conflict cu legea penală.

De asemenea, s-a ținut cont și de faptul că, programele petrecute nu sunt suficiente pentru a da o apreciere corespunzătoare care ar convinge instanța de judecată că, condamnatul a pășit pe calea corijării, iar termenul neexecutat poate fi înlocuit cu o pedeapsă mai blândă. Or, aplicarea art. 92 din Codul penal este o prerogativă a instanței de judecată reieșind din comportamentul condamnatului în timpul executării pedepsei.

La caz, deși Balabanu Andrei a fost caracterizat de către comisia penitenciarului - pozitiv, a executat mai mult de 1/2 din pedeapsa stabilită, la momentul examinării demersului a executat real: 03 ani 02 luni 04 zile, nu dispune de prejudiciu cauzat/prin infracțiune/, nu dispune de sancțiune disciplinară dar a fost stimulat, însă toate acestea nu pot constitui argumente suficiente și decisive la admiterea demersului și aplicarea prevederilor art. 92 din Codul penal, în cazul în care în privința ultimului anterior au fost intentate mai multe cauze penale, inclusiv anterior săvârșind același gen de infracțiuni (conform revendicării, se desprinde că, anterior i-a fost stabilită pedeapsa, cu liberarea condiționată înainte de termen), ceea ce denotă că la moment este prematură înlocuirea pedepsei cu o pedeapsă mai blândă. Or, liberarea din detenție a condamnatului prin aplicarea unei alte pedepse mai blânde nu va contribui la corijarea persoanei și restabilirea echității sociale (având în vedere termenul de pedeapsă stabilit prin hotărârea de condamnare și termenul de pedeapsă efectiv executat). Circumstanțe, din care întemeiat prima instanță a conchis că, este necesar a respinge demersul Penitenciarului nr. 5 Cahul privind posibilitatea aplicării art. 92 Cod penal în privința condamnatului Balabanu Andrei, ca fiind neîntemeiat.

Or. toate cele menționate supra indică direct asupra imposibilității corectării condamnatului prin executarea reală doar a unei părți din pedeapsă stabilită, și la posibilitatea reintegrării benefice la moment a condamnatului în societate. Astfel, nu pot fi reținute argumentele recursurilor, precum că demersul este întemeiat, așa cum, acesta a executat un termen destul de mare din pedeapsa stabilită, sunt întrunite prevederile art. 92 Cod penal, iar, condamnatul a dat dovadă că merge pe calea corectării, scopul pedepsei fiind atins. Instanța de recurs, însă, în baza materialelor dosarului concluzionează contrariul, ceea ce creează dubii referitor la oportunitatea înlocuirii părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă.

În atare circumstanțe, colegiul judiciar consideră că prima instanță just a respins ca neîntemeiat demersul Administrației Penitenciarului nr. 5 Cahul privind aplicarea prevederilor art. 92 Cod penal în privința lui Balabanu Andrei, hotărîre bazată pe studierea deplină și obiectivă a datelor referitoare la persoana condamnatului. În viziunea colegiului judiciar, în situația enunțată, la momentul prezent, o eventuală înlocuire a părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, în privința condamnatului nu va atinge scopul principal al pedepsei penale - restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului.

Cele menționate mai sus, în opinia colegiului judiciar, dovedesc că termenul de pedeapsă executat la moment de către condamnatul Balabanu Andrei, nu este suficient pentru a considera că acesta s-a corectat și poate fi reintegrat în societate întru binele acesteia. Or, Balabanu Andrei anterior a mai fost în conflict cu legea penală, inclusiv săvârșind fapte similare, deci, se dovedește că acesta nu merge pe calea corijării, însă își continuă activitatea infracțională indiferent de pedeapsa primită, acest fapt este confirmat și prin faptul comiterii de condamnat din nou a infracțiunii pentru care a fost și condamnat, ceea ce relevă un pericol social sporit.

Deci, reieșind din caracterul, natura şi rezonanța faptei comise de condamnat, prima instanță corect a conchis că, înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu una mai blândă față de, la această etapă de executare a pedepsei ar fi de natură să stârnească o reacție de dezaprobare generală puternică din partea societății civile, deci, într-o asemenea situaţie continuarea executării pedepsei cu închisoarea se justifică totalmente.

Colegiul judiciar reține că, la înaintarea demersului se face referire la faptul că pe perioada executării pedepsei, Balabanu Andrei a avut un comportament pozitiv şi că, la moment nu creează situații de conflict, însă la stabilirea posibilității aplicării prevederilor art. 92 Cod penal este necesar de analizat comportamentul condamnatului pe întreaga perioadă de detenție. Și, chiar dacă acesta a participat la munci neremunerate, a executat 1/2 din pedeapsa stabilită, nu are prejudiciu de reparat în urma săvârșii infracțiunii. Totuși, nu se pot trece cu vederea cumulul materialelor caracterizante în privința condamnatului.

Colegiul judiciar reține că, potrivit art. 265 Cod de executare, *”instanţa de judecată poate decide liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă, aplicînd, după caz, compensarea privilegiată a zilelor de muncă, în temeiul şi în condițiile art.91 şi 92 din Codul penal”*. După cum rezultă din materialele cauzei, condamnatul Balabanu Andrei pe parcursul executării pedepsei, a participat la munci, anterior a fost atras la răspundere penală de mai multe ori, inclusiv pentru fapte similare, totodată, fiind eliberat condiționat înainte de termen, acesta își

continuă activitatea infracțională. Iar, o atare apreciere indică direct asupra imposibilității corectării condamnatului fără executarea deplină a pedepsei şi la posibilitatea reintegrării benefice la moment a condamnatului în societate.

În asemenea circumstanțe, colegiul judiciar admite că condamnatului întrunește unele condiții formale din cele prevăzute la art. 92 Cod penal așa cum, la data de 30.10.2023, executând real 03 an 02 luni și 04 zile, efectiv cu zile privilegiate a executat 03 ani 11 luni și 26 zile. Însă, prezentarea personalității condamnatului Balabanu Andrei nu duce la convingerea colegiului judiciar asupra posibilității corectării acestuia fără a fi executată total pedeapsa stabilită. Așa cum, materialele caracterizante în privința condamnatului, nu permit instanței de recurs de a concluziona că Balabanu Andrei a pornit pe calea corijării, iar procesul de resocializare nu a ajuns la un nivel necesar care ar permite înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă. Deoarece, colegiul judiciar observă, că condamnatul Balabanu Andrei a fost atras de mai multe ori la răspundere penală și fiind eliberat, iarăși săvârșește infracțiuni, deci, chiar personalitatea condamnatului dictează ca acesta să execute pedeapsa în întregime, fiind izolat de societate.

Mai mult ca atât, este de notat că potrivit art. 61 Cod penal, *”(1) pedeapsa penală este o măsură de constrîngere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare a condamnatului ce se aplică de instanţele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvîrşit infracţiuni, cauzînd anumite lipsuri şi restricţii drepturilor lor. (2) Pedeapsa are drept scop restabilirea echităţii sociale, corectarea şi resocializarea condamnatului, precum şi prevenirea săvîrşirii de noi infracţiuni atît din partea condamnaţilor, cît şi a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferinţe fizice şi nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate”*. Deci, reieșind din faptul că, pedeapsa penală în sensul art. 61 Cod penal, presupune obținerea mai multor obiective, printre care restabilirea echității sociale și corectarea condamnatului, corect prima instanță a conchis că în cazul lui Balabanu Andrei nu a fost atins scopul acesteia, din care considerente just a ajuns la concluzia că, la moment în privința condamnatului nu poate fi înlocuită pedeapsa cu una mai blândă, deoarece nu întrunește toate cerințele stipulate la art. 92 Cod penal.

Colegiul judiciar menționând și faptul că, pe lângă ceia că condamnatul este caracterizat din punct de vedere pozitiv, în termenul executării pedepsei acesta nu a fost și stimulat, iar conform revendicării, acesta de mai multe ori a fost în conflict cu legea.

Astfel, la fel ca și instanței de fond, se creează dubii colegiului judiciar referitor la oportunitatea înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai

blândă. O atare apreciere indică direct asupra imposibilității corectării condamnatului prin executarea reală doar a unei părți din pedeapsă stabilită, și la posibilitatea reintegrării benefice la moment a condamnatului în societate. Executarea integrală a pedepsei stabilite fiind suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin săvârșirea infracțiunilor și va contribui la realizarea scopului de corectare a condamnatului, de prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni, atât de către Balabanu Andrei cât și de către alte persoane. Or, restabilirea echității sociale reprezintă o valoare supremă în societate și este garantată de art. 1 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova.

Ținând cont de cele menționate supra, este de notat că, nu pot fi reținute argumentele indicate în cererile de recurs depuse, precum că demersul este întemeiat așa cum, condamnatul a executat 1/2 din pedeapsă, fiind întrunite prevederile art. 92 Cod penal, că, condamnatul a dat dovadă că merge pe calea corectării așa cum, în perioada executării pedepsei a fost antrenat la muncă. Însă, instanța de recurs, în baza materialelor dosarului concluzionează contrariul, ceea ce creează dubii referitor la oportunitatea înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă. Acesta într-adevăr este caracterizat pozitiv, în prezent nu creează situații de conflict, nu a fost stimulat, anterior de mai multe ori a fost în conflict cu legea, deci nu și-a formulat careva concluzii, iarăși comite infracțiuni, circumstanțe ce denotă că instanța de fond corect a conchis faptul neatingerii scopului pedepsei penale. Deci, prima instanță just a manifestat o atitudine rezervată asupra cerințelor autorului demersului, considerând că în cazul dat există impedimente la înlocuirea pedepsei cu una mai blândă, manifestată prin lipsa probelor care ar convinge instanța de judecată că corectarea condamnatului este posibilă fără executarea deplină a pedepsei.

În astfel de circumstanțe colegiul judiciar consideră că, prima instanță just a respins demersul Administrației Penitenciarului nr. 5 Cahul privind aplicarea prevederilor art. 92 Cod penal, hotărîre bazată pe studierea deplină și obiectivă a datelor referitoare la persoana condamnatului. Așa cum, în viziunea colegiului judiciar, aplicarea art. 92 Cod penal nu va atinge scopul principal al pedepsei penale - restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului.

Cele menționate, în opinia colegiului judiciar, dovedesc că termenul de pedeapsă executat la moment de către condamnatul Balabanu Andrei și îndeplinirea de către el doar a unor condiții formale stipulate la art. 92 Cod penal, nu este suficient pentru a considera că acesta s-a corectat și poate fi reintegrat în societate întru binele acesteia.

Toate acestea demonstrând că încheierea Judecătoriei Cahul, sediul central din 30 octombrie 2023 este una legală și întemeiată, iar argumentele invocate în cererile de recurs depuse sunt neîntemeiate, din care considerente se desprinde necesitatea respingerii recursurilor și menținerea încheierii contestate.

Călăuzindu-se de prevederile art. 447 – 448, art. 449 alin. (1), pct. 1), lit. a) și alin. (2) Cod de procedură penală, colegiul judiciar

D E C I D E :

Se resping ca nefondate recursurile ordinare declarate de către Administrația Penitenciarului nr. 5 Cahul și cel înaintat de condamnatul Balabanu Andrei.

Se menține încheierea Judecătoriei Cahul, sediul central din 30 octombrie 2023, pronunțată în cauza penală la demersul Administrației Penitenciarului nr. 5 Cahul privind aplicarea prevederilor art. 92 Cod penal în privința lui Balabanu Andrei.

Decizia este irevocabilă de la pronunțare.

Președintele ședinței, judecător Movilă Vitalie

Judecătorii Pilipenco Serghei

Dvurecenschii Evghenii